

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Przedmioty w kształceniu teoretycznym:

- geografia zakres podstawowy
- geografia zakres rozszerzony
- geografia turystyczna
- informacja turystyczna

PRAWA I OBOWIĄZKI UCZNIĄ

Uczeń ma obowiązek:

- Uczęszczać systematycznie na lekcje:
 - jeżeli uczeń opuści więcej niż 50% zajęć z danego przedmiotu to nie będzie klasyfikowany z tego przedmiotu,
 - jeżeli opuści co najmniej 25% zajęć edukacyjnych to nauczyciel wyznaczy mu pisemny sprawdzian frekwencyjny z materiału realizowanego w okresie nieobecności ucznia;
 - Być przygotowany do każdych zajęć;
 - Posiadać notatki z każdej lekcji, również z tych, na których był nieobecny;
 - Odrabiać zadania domowe, a w przypadku nieobecności uzupełnić je w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły;
 - Aktywnie uczestniczyć w lekcji, przynajmniej uważnie słuchając i notując;
 - Napisać każdy sprawdzian (w przypadku nieobecności na sprawdzianie napisać go w innym terminie, wyznaczonym przez nauczyciela).
-
- **Uczeń ma prawo:**
 - Zostać zwolniony z odpowiedzi ustnej, pisemnej lub sprawdzianu w pierwszym dniu po usprawiedliwionej nieobecności trwającej co najmniej tydzień;
 - Poprawić ocenę ze sprawdzianu w terminie do dwóch tygodni od oddania pracy, (termin poprawy wyznacza nauczyciel w porozumieniu z zainteresowanymi uczniami, otrzymana ocena jest dopisywana do ocen i wlicza się do średniej razem z oceną uzyskaną poprzednio);
 - Każdy sprawdzian można poprawiać tylko jeden raz (otrzymana ocena jest dopisywana do ocen i wlicza się do średniej razem z oceną uzyskaną poprzednio);

- Uczestniczyć w zajęciach wspierających uczniów z geografii i przedmiotów zawodowych;
- Zgłosić jedno nieprzygotowanie do zajęć w semestrze (nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek; zgłoszenie powinno nastąpić po sprawdzeniu obecności, gdy nauczyciel zapyta o nieprzygotowania do zajęć);
- Nie podlegać ocenianiu, gdy uczeń znajduje się w trudnej sytuacji losowej (wypadek, śmierć bliskiej osoby i inne przyczyny niezależne od woli ucznia);
- Przystąpić do egzaminu poprawkowego z przedmiotu, jeżeli na koniec roku otrzymał ocenę niedostateczną i spełnia warunki określone w Wewnętrzny Szkolnym Systemie Oceniania;
- Brać udział w konkursach i Olimpiadach, za co może otrzymać dodatkowe oceny.

ZASADY OCENIANIA UCZNIÓW

Uczeń w ciągu całego roku szkolnego podlega bieżącej kontroli, za co otrzymuje oceny cząstkowe, które na koniec semestru są przeliczane na ocenę końcową. Oceny otrzymuje za realizację wymagań edukacyjnych, z którymi został zapoznany na początku roku szkolnego.

Ocenie podlegają osiągnięcia uczniów – wiedza, umiejętności, terminowość, jakość i szybkość realizacji zadań oraz postawy, np. kreatywność, aktywność.

Minimalna ilość ocen cząstkowych w jednym semestrze powinna być równa tygodniowej liczbie godzin lekcyjnych z danego przedmiotu powiększonej o dwie.

Formy pracy ucznia podlegające ocenie:

- próbne egzaminy maturalne,
- próbne egzaminy zawodowe,
- sprawdziany,
- kartkówki,
- testy,
- aktywność na lekcji,
- odpowiedź ustna,
- praca domowa,
- prezentacje, referaty,
- samodzielna praca na lekcji,
- zespołowa praca na lekcji,
- udział w Olimpiadach i konkursach,
- udział w rajdach pieszych i rowerowych.

Charakterystyka poszczególnych form sprawdzania osiągnięć ucznia:

Próbne egzaminy maturalne:

- są formą sprawdzenia wiedzy i umiejętności uczniów,
- przeprowadzane są w ramach przygotowań do egzaminu maturalnego,
- odbywają się w warunkach zbliżonych do warunków panujących podczas egzaminu maturalnego zewnętrznego,
- podlegają omówieniu i ocenie.

Próbne egzaminy zawodowe:

- są sprawdzaniem wiedzy i umiejętności przyswojonych przez ucznia,
- przeprowadzane w ramach przygotowań do egzaminów z kwalifikacji T.13 (w klasie III), T.14 (w klasie IV),
- zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem,
- przeprowadzane są w warunkach zbliżonych do warunków panujących podczas egzaminu zewnętrznego,
- podlegają omówieniu, w celu wyeliminowania popełnionych błędów i poszukiwaniu poprawnych rozwiązań.

Sprawdzian, test:

- przeprowadza się po zrealizowaniu każdego działu programowego,
- powinien być zapowiedziany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem,
- uczeń powinien być zapoznany z zakresem materiału obowiązującym na sprawdzianie,
- obecność ucznia na sprawdzianach jest obowiązkowa,
- jeżeli uczeń jest nieobecny na sprawdzianie w wyznaczonym terminie z przyczyn usprawiedliwionych, ma obowiązek przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez nauczyciela poza godzinami lekcyjnymi, nie poddanie się tej formie sprawdzania osiągnięć jest równoznaczne z wystawieniem oceny niedostatecznej,
- jeżeli uczeń jest nieobecny na sprawdzianie w wyznaczonym terminie z przyczyn nieusprawiedliwionych, otrzymuje z tego sprawdzianu ocenę niedostateczną,
- uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną ze sprawdzianu ma obowiązek podejść do poprawy sprawdzianu (uczniowie, którzy otrzymali oceny pozytywne, ale nie są nimi usatysfakcjonowani, mogą podejść do poprawy na tych samych warunkach, co osoby, które otrzymały ocenę niedostateczną),

- poprawa sprawdzianu następuje w terminie do dwóch tygodni od oddania pracy, (termin poprawy wyznacza nauczyciel w porozumieniu z zainteresowanymi uczniami, otrzymana ocena jest dopisywana do ocen i wlicza się do średniej razem z oceną uzyskaną poprzednio)
- każdy sprawdzian można poprawiać tylko jeden raz,
- w przypadku nieobecności nauczyciela w dniu zapowiedzianego sprawdzianu lub uzasadnionej nieobecności klasy, termin zostanie uzgodniony ponownie ale nie obowiązuje wtedy termin tygodniowego wyprzedzenia,
- termin podania wyników sprawdzianu nie powinien przekraczać dwóch tygodni od czasu jego przeprowadzenia.

Kartkówka:

- może obejmować: materiał z trzech ostatnich tematów realizowanych na maksymalnie pięciu ostatnich lekcjach, materiał będący tematem pracy domowej, materiał będący tematem lekcji bieżącej (uczeń ma prawo do korzystania z własnych notatek sporządzonych na lekcji),
- nie podlega poprawie,
- może być zapowiedziana lub niezapowiedziana.

Odpowiedź ustna:

- uczeń powinien przynajmniej raz w semestrze uczestniczyć w tej formie sprawdzania wiadomości i umiejętności,
- podczas odpowiedzi uczeń ma okazję wykazać się zrozumieniem materiału nauczania,
- obejmuje zakres 3 ostatnich lekcji,
- ocenie podlega: zawartość merytoryczna wypowiedzi, kompozycja logiczna i spójność rozwiązania, poprawność językowa,
- nie podlega poprawie.

Praca domowa, referat, prezentacja:

- może mieć dowolną formę,
- sprawdzana przynajmniej raz w semestrze,
- brak odrobionego zadania jest nieprzygotowaniem ucznia do zajęć i jest podstawą wystawienia oceny niedostatecznej,
- oceniana jest na podstawie poprawności wykonania, włożonego wysiłku, pomysłowości, wykorzystanych materiałów źródłowych oraz prezentacji wyników.

Zespołowa praca na lekcji:

- uczy organizacji pracy w grupie, komunikacji, współpracy, dyscypliny i dysponowania czasem,
- ocenie podlega zaangażowanie, wkład pracy, komunikacja i prezentacja wyników,
- ocena nie musi być jednakowa dla wszystkich uczestników grupy, ze względu na różne zaangażowanie i włożony wkład pracy.

Ocena za aktywność:

- uczeń, który aktywnie uczestniczy w zajęciach może otrzymać ocenę „bardzo dobry”, „dobry” albo „+” (trzy „+” są zamieniane na ocenę „bardzo dobry”), w zależności od zaangażowania podczas lekcji,
- uczeń, który wykazuje się negatywną aktywnością podczas lekcji, nie pracuje, przeszkadza w prowadzeniu zajęć może otrzymać ocenę „niedostateczny” lub „-” (trzy „-” zamieniane są na ocenę „niedostateczny”).

Udział w Olimpiadach i konkursach:

- za zakwalifikowanie się do etapu wojewódzkiego lub okręgowego uczeń otrzymuje dodatkową ocenę cząstkową celującą o najwyższej wadze z przedmiotów zawodowych objętych tematycznie zakresem Olimpiady lub konkursu,
- za uzyskanie tytułu finalisty lub laureata w konkursie lub Olimpiadzie uczeń ma podwyższoną ocenę o jeden stopień z przedmiotów zawodowych objętych tematycznie zakresem Olimpiady lub konkursu.

Udział w rajdach pieszych i rowerowych:

- za aktywny udział w rajdach pieszych lub rowerowych uczeń może starać się o podwyższenie oceny z przedmiotu.

Progi procentowe ocen przy ocenianiu sprawdzianów, testów, kartkówki i próbnych egzaminów maturalnych z geografii:

100,00% - 98,00%	-	celujący
97,99% - 85,00 %	-	bardzo dobry
84,99 % - 70,00%	-	dobry
69,99% - 55,00 %	-	dostateczny
54,99% - 40,00%	-	dopuszczający
40,00% - 0,0%	-	niedostateczny

Progi procentowe ocen przy ocenianiu sprawdzianów, testów, kartkówek, próbnych egzaminów zawodowych z geografii turystycznej i informacji turystycznej:

96% - 100%	- celujący
86% - 95,99%	- bardzo dobry
75% - 85,99%	- dobry
63% - 74,99%	- dostateczny
50% - 62,99%	- dopuszczający
0% - 49,99%	- niedostateczny

Kryteria ocen odpowiedzi ustnych

Ocena „celujący” – uczeń wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem, rozumie i zna obowiązujący program nauczania, przedstawia własne przemyślenia i oceny, kreatywny.

Ocena „bardzo dobry” – wiedza zgodna z programem nauczania, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi.

Ocena „dobry” – uczeń dobrze zna treści, dobrze wysławia się w tematyce geograficznej, dobrze interpretuje treści nauczania,

Ocena „dostateczny” – uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, występują nieliczne błędy rzeczowe.

Ocena „dopuszczający” – wymagane jest przynajmniej 40% wiedzy i umiejętności koniecznych z punktu widzenia realizacji celów przedmiotu, podczas odpowiedzi możliwe są liczne błędy, zarówno w zakresie wiedzy merytorycznej jak i sposobie jej prezentowania, uczeń zna podstawowe fakty i przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi.

Ocena „niedostateczny” – uczeń nie spełnia wymagań podanych powyżej kryteriów ocen pozytywnych (brak elementarnych wiadomości, rezygnacja z odpowiedzi).

Ogólne kryteria ocen

Ocena „celujący”

Uczeń:

- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- biegle posługuje się zdobytą wiedzą w rozwiązywaniu problemów,
- doskonale opanował materiał,
- osiągnął sukces w konkursie lub olimpiadzie przedmiotowej,
- swoją wiedzę zawsze popiera licznymi przykładami, schematami lub rysunkami,
- biegle dokonuje porównań, analiz itp.,
- pomysłowo i oryginalnie rozwiązuje nietypowe zadania,
- doskonale posługuje się terminologią geograficzną i turystyczną.

Ocena „bardzo dobry”

Uczeń:

- opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności przewidziany programem nauczania,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania wykorzystując zdobytą wiedzę (zadania otwarte, zamknięte, pogadanka, dyskusja, praca w grupie, itp.),
- systematycznie przygotowuje się do zajęć,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- chętnie wykonuje zadania dodatkowe,
- dociera samodzielnie do źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela,
- sprawnie posługuje się wiedzą i dokonuje analiz i porównań,
- omawia wyniki i rozwiązania zadań,
- przeprowadza rozmaite rozumowania dedukcyjne,
- terminowo rozlicza się z zadań,
- bardzo dobrze posługuje się terminologią geograficzną i turystyczną.

Ocena „dobry”

Uczeń:

- nie opanował w pełni wiadomości określonych w programie nauczania, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania ujęte w podstawie programowej,
- poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje i wykonuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne,
- systematycznie przygotowuje się do zajęć,
- wykazuje się znajomością i rozumieniem poznanych pojęć,
- potrafi korzystać z zaprezentowanych na lekcji źródeł informacji,
- samodzielnie rozwiązuje typowe problemy, trudniejsze pod kierunkiem nauczyciela,
- przeprowadza proste rozumowania dedukcyjne,
- stara się aktywnie uczestniczyć w lekcji, pracuje systematycznie.
- dobrze posługuje się terminologią geograficzną i turystyczną.

Ocena „dostateczny”

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania na poziomie treści zawartych w podstawie programowej,
- wykonuje i rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności,
- wykazuje się znajomością i rozumieniem podstawowych pojęć,
- pracuje systematycznie, złe oceny stara się poprawiać na bieżąco,
- nie zawsze potrafi zinterpretować wyniki,
- chętnie korzysta z pomocy nauczyciela,
- ma problemy z porównaniami i łączeniem pojęć, procesów,
- wykonuje proste obliczenia,
- niezbyt aktywnie uczestniczy w zajęciach,
- zna i rozumie podstawowe terminy geograficzne i turystyczne.

Ocena „dopuszczający”

Uczeń:

- ma trudności z opanowaniem zagadnień ujętych w podstawie programowej,
- dość chętnie wykonuje zadaną pracę na miarę swoich możliwości,
- potrafi zredagować krótką wypowiedź na zadany temat,
- nie potrafi samodzielnie wyciągać wniosków,
- zna i rozumie tylko podstawowe pojęcia,

- samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela wykonuje i rozwiązuje ćwiczenia i zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności, trudniejsze tylko przy znacznej pomocy nauczyciela,
- nie jest aktywny na zajęciach,
- złe oceny stara się poprawiać na bieżąco, mimo, iż nie zawsze mu to wychodzi.

Ocena „niedostateczny”

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, co uniemożliwia mu zdobywanie dalszej wiedzy,
- nie radzi sobie ze zrozumieniem najprostszych pojęć,
- nie umie wiązać wiadomości teoretycznych i praktycznych,
- nie potrafi mimo pomocy nauczyciela wykonać prostych ćwiczeń i zadań,
- niechętnie pracuje na lekcjach,
- nie korzysta z proponowanych form pomocy (ani podczas zajęć, ani nie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych wspierających ucznia z geografii i przedmiotów zawodowych),
- nieterminowo realizuje zadania.

Zasady poprawiania ocen:

- uczeń, który otrzymał ocenę „niedostateczny” ze sprawdzianu w pierwszym terminie ma obowiązek ją poprawić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela poza godzinami lekcyjnymi, przy czym poprawiona ocena odnotowana jest w dzienniku obok oceny poprawianej i obydwie są brane pod uwagę przy ustalaniu oceny śródrocznej lub rocznej. Niepoddanie się tej formie poprawy jest równoznaczne z otrzymaniem oceny „niedostateczny”,
- uczeń, który otrzymał ocenę pozytywną, ale nie jest nią usatysfakcjonowany, może podejść do poprawy na takich samych warunkach, jak uczeń, który otrzymał ocenę „niedostateczny”,
- kartkówki i odpowiedzi ustne nie podlegają poprawie.

Zasady ocenia, klasyfikowania i promowania uczniów:

- oceny cząstkowe mają różną wagę,
- ocenę śródroczną i końcoworoczną wystawia się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym decydującą rolę mają oceny ze sprawdzianów,

- zasady klasyfikowania i promowania uczniów określa WSO.

SPOSÓB INFORMOWANIA O OSIĄGNIĘCIACH EDUKACYJNYCH

1. Uczeń:

- ocenianie jest jawne, potwierdzone wpisem do dokumentów szkolnych,
- sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczniów (sprawdziany, testy, próbne egzaminy zawodowe) przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych; prace pisemne zawierają krótkie pisemne uzasadnienie oceny, w którym nauczyciel wskazuje co uczeń robi dobrze, co wymaga poprawy oraz jak powinien uczyć się dalej,
- kartkówki pisemne nie wymagają pisemnego uzasadnienia, podlegają jedynie krótkiemu omówieniu ze wskazaniem w jaki sposób uczeń powinien nadrobić braki oraz jakiego zakresu one dotyczą,
- odpowiedzi ustne wymagają ustnego uzasadnienia oceny, w którym nauczyciel wskazuje co uczeń robi dobrze, co wymaga poprawy oraz jak powinien uczyć się dalej, ocena z odpowiedzi jest zapisana w dokumentach szkolnych oraz w zeszytce ucznia.

2. Rodzice:

- mają możliwość wglądu w pisemne prace (sprawdziany, testy, próbne egzaminy zawodowe) uczniów na zebraniach ogólnych i konsultacjach w wyznaczonych godzinach i dniach tygodnia (po wcześniejszym umówieniu się z nauczycielem).

INFORMACJE DODATKOWE

- Każdej z wymienionych form sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia, zastosowanej na wybranym przedmiocie, powinna odpowiadać minimum jedna ocena cząstkowa w dzienniku (na różnych przedmiotach mogą być wykorzystane różne formy sprawdzania wiedzy, w zależności od specyfiki przedmiotu).
- Uczeń jest zobowiązany do posiadania (wybranego przez nauczyciela) podręcznika, zeszytu ćwiczeń, zeszytu i kalkulatora.
- Ocena z przedmiotu nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

- Najważniejsze są oceny ze sprawdzianów z większych partii materiału napisanych w pierwszym terminie (promowanie systematycznej pracy i przeciwdziałanie wagarowaniu uczniów).
- W przypadku godziny nieusprawiedliwionej, na której odbywał się zapowiadany sprawdzian, automatycznie wpisywana jest ocena niedostateczna.
- Uczeń ma prawo do uczestniczenia w dodatkowych zajęciach, które odbywają się po lekcjach i są przeznaczone dla wszystkich uczniów.
- Nauczyciel w ramach indywidualnych konsultacji w wyznaczonym terminie udziela rodzicom informacji o ocenach bieżących i postępach ucznia w nauce.

Monika Majewska - Gałka
Magdalena Kociuba